

Anarcho-Biblioteka
Dobry pieróg to wywrotowy pieróg

Polityka i Państwo

Michaił Bakunin

Michaił Bakunin
Polityka i Państwo
1871

[https://www.marxists.org/reference/archive/bakunin/works/writings/
ch10.htm](https://www.marxists.org/reference/archive/bakunin/works/writings/ch10.htm)

pl.anarchistlibraries.net

1871

Odrzuciliśmy energicznie każdy sojusz z burżuazyjną polityką, nawet tą o najbardziej radykalnej naturze. Twierdzono, głupio i oszczerczo, iż odrzuciliśmy wszystkie te polityczne porozumienia, ponieważ jesteśmy obojętni na wielką sprawę Wolności i rozważamy jedynie ekonomiczną lub materialną stronę problemu. Zostało ogłoszone, że w konsekwencji stanęliśmy w szeregach reakcjonistów. Niemiecki delegat na Kongresie w Bazylei dał klasyczny wyraz temu pogładowi, gdy ośmielił się twierdzić, że każdy, kto nie uznaje wraz z Socjaldemokratyczną Partią Niemiec, „że zdobycie praw politycznych (władzy) stanowi wstępny warunek emancypacji społecznej” jest, świadomie lub nieświadomie, sojusznikiem Cesarzy!

Ci krytycy głęboko oszukują samych siebie, oraz „świadomie lub nieświadomie” usiłują oszukać opinię publiczną w naszej sprawie. Kochamy wolność znacznie bardziej niż oni. Kochamy ją do tego stopnia, że pragniemy jej całej i kompletnej. Pragniemy rzeczywistości, a nie fikcji. Odrzucamy więc każdy sojusz z burżuazją, albowiem jesteśmy przekonani, że każda swoboda zdobyta z pomocą burżuazji, jej politycznych środków i broni, albo też przez sojusz z jej politycznymi naiwniakami, okaże się zyskowna dla Panów burżuazji, ale nigdy nie będzie niczym więcej niż fikcją dla robotników.

Panowie, burżuazja wszystkich partii, w tym najbardziej postępowych, niezależnie jak kosmopolityczni by nie byli, w kwestii zarabiania pieniędzy poprzez coraz bardziej i bardziej ekstensywny wyzysk pracy ludzkiej, wszyscy oni są równie gorliwi i fanatyczni w swoim patriotycznym przywiązaniu do państwa. Patriotyzm w rzeczywistości jest niczym innym, jak pasją i czcią dla Państwa narodowego, jak stwierdził ostatnio M. Thiers, jakże sławny morderca Paryskiego proletariatu i obecny zbawca Francji. Kto jednak mówi „Państwo”, mówi dominacja; a kto mówi „dominacja”, mówi wyzysk. Z tego wynika, iż państwo ludowe, które stało się i niestety pozostaje obecnym sloganem Niemieckiej Partii Socjaldemokratycznej, stanowi absurdalną sprzeczność, fikcję, oszustwo. Choć jest to kłamstwo niewątpliwie nieświadome ze strony tych, którzy je wychwalają, to jest ono dla proletariatu bardzo niebezpieczną pułapką.

Państwo, jak bardzo ludowej formy by nie przyjęło, zawsze będzie instytucją dominacji i wyzysku, a w konsekwencji permanentnym źródłem biedy i zniewolenia ludu. Nie ma więc innej drogi dla wyzwolenia ludzi ekonomicznie i politycznie, dla dania im wolności i dobrobytu zarazem, niż poprzez obalenie Państwa, wszystkich Państw i w ten sposób zniszczenie raz na zawsze tego, co dziś nazywane jest „Polityką” - tj. nic innego jak działania i przejawy, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych aktywności Państwa.

Innymi słowy, praktyka lub też sztuka oraz nauka dominowania i wyzyskiwania mas, dla korzyści klas uprzywilejowanych.

Nie jest zatem prawdą, że traktujemy politykę abstrakcyjnie. Nie czynimy z niej abstrakcji, skoro zdecydowanie pragniemy ją zniszczyć. I jest to kluczowy punkt, w którym oddzielamy się od od polityków i burżuazyjnych radykalnych socjalistów (teraz działających pod mianem socjalnej czy radykalnej demokracji, która stanowi jedynie fasadę dla demokracji kapitalistycznej). Ich strategia opiera się na transformacji polityki Państwa, jego wykorzystaniu i reformacji. Nasza strategia, jedyna strategia, którą wyznajemy, polega na całkowitym zniesieniu Państwa i polityki, która nieodmiennie stanowi jego przejaw.

Jedynie dlatego, że głęboko pragniemy obalenia Państwa, wierzymy, że mamy prawo nazywać się internacjonalistami i rewolucyjnymi socjalistami; ktokolwiek chce zająć się polityką w inny sposób; ktokolwiek nie pragnie, tak jak my, całkowitego zniszczenia polityki, musi z konieczności uczestniczyć w polityce patriotycznego i burżuazyjnego Państwa. Innymi słowy, w imieniu swego wielkiego czy małego Państwa narodowego, wyrzeka się tym samym solidarności wszystkich ludzi, podobnie jak ekonomicznego i społecznego wyzwolenia mas wewnątrz kraju.